

ONDERZOEK:
Roeselare, Gitsestraat

Voorliggend document is een:

Aanvraag toelating vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	+
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	3
2	Inhoud en opbouw van het document	4
3	Bijlagen.....	4
4	Administratieve fiche.....	5
4.1	Situering van het onderzoek	5
4.2	Projectcodes	7
4.3	Betrokken actoren	7
4.4	Bewaring van de data.....	8
5	Synthese en waardering	10
5.1	Datering/interpretatie van de dataset	10
5.1.1	Volledigheid van de dataset	10
5.1.2	Huidige dataset	10
5.1.3	Waardering van de archeologische site	12
5.1.4	Impact van de geplande werken	13
5.2	Vervolgtraject.....	14
5.2.1	Antwoord op de onderzoeksvragen	14
5.2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	16
5.2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	17
5.2.4	Randvoorwaarden	18
6	Bibliografie	19
6.1	Naslagwerken	19
6.2	Online bronnen	20
7	Lijst van figuren	22

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

	Administratieve fiche	+
	Beschrijving van het onderzoeksgebied	
	Onderzoeksopdracht	
	Assessment van landschappelijke data	
	Assessment van aardkundige data	
	Assessment van historische data	
	Assessment van archeologische data	
	Synthese en waardering	+
	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

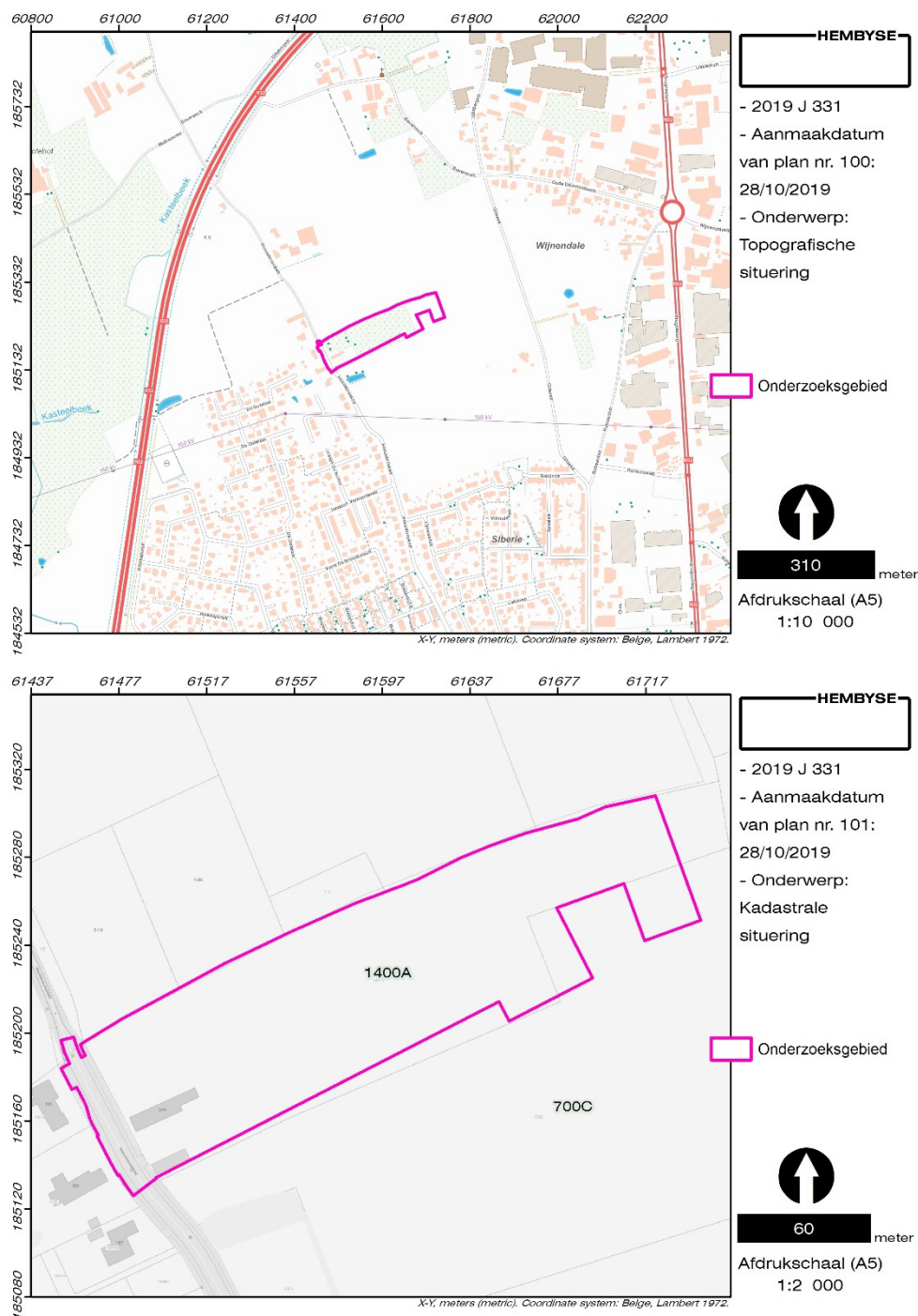
Dit document is verslag van resultaten van een bureaustudie en een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem. Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

	<i>Inventaris (plannen, sporen, foto's)</i>
	<i>Boorstaten DOV</i>
	<i>Foto's van het plaatsbezoek</i>
	<i>Foto's van het proefsleuvenonderzoek</i>
	<i>Dagrapporten</i>
	<i>Profiel-en coupetekeningen</i>
	<i>Grondplannen en shapefiles</i>

4 Administratieve fiche

4.1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest		
Gemeente	Roeselare		
Deelgemeente	n.v.t.		
Straat en straatnummer	Gitsestraat - Honzebroekstraat		
Kadastrale situering	Afdeling	1	
	Sectie	A	
	Percelen	1400A; 700C; OD	
Lambert 72-coördinaten	ZW	X: 61483,625/Y: 185125,698	
	NO	X: 61721,150/Y: 185307,335	
Oppervlakte	19584,07 m²	1,95 ha	
Oppervlakte bodemingreep	19584,07 m²	1,95 ha	
Datum van toekenning van de opdracht	9 oktober 2019		
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.		
	Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.		
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0		
Duur van het onderzoek	15 werkdagen		
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)			

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de topografische kaart en de kadasterkaart.

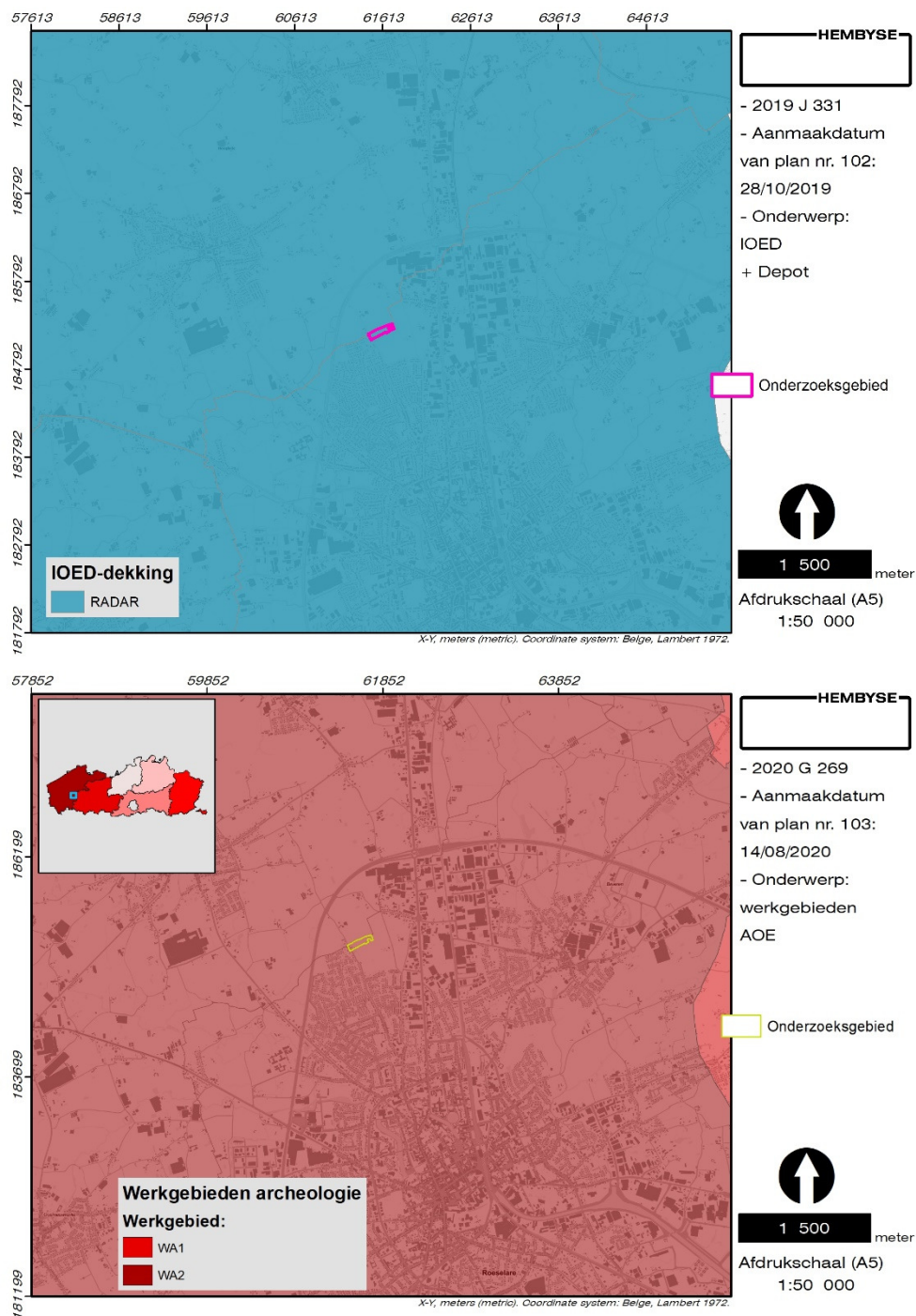
4.2 Projectcodes

Bureaustudie	2019 J 331
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met Ingreep in de bodem	2020 G 269
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsignale Hembyse bvba	ROE-GIT

4.3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	n.v.t.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	Verkaveling — van gronden

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2020
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse	106
Archeologie, volgnummer:	
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2020. <i>Archeologienota naar aanleiding van de uitrustingswerken voor de verkaveling aan de Gitsestraat te Roeselare,</i> Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 106, Gent.
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	
Bewaring archeologisch ensemble	n.v.t.
Gebruiker van het archeologisch ensemble	n.v.t.
Bevoegde IOED	RADAR
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	(RADAR)
Werkgebied AOE	WA2

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en het Onroerenderfgoeddepot. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de werkgebieden van het AOE.

5 Synthese en waardering

5.1 Datering/interpretatie van de dataset

5.1.1 Volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen.

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een bureaustudie, aangevuld met de resultaten van een vooronderzoek in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Het vooronderzoek met ingreep in de bodem kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- een prospectie met ingreep in de bodem is uitgevoerd, conform de in akte genomen toelatingsaanvraag voor vooronderzoek

10

Het bureauonderzoek en de prospectie met ingreep in de bodem hebben de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om de gepaste maatregelen -enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

5.1.2 Huidige dataset

Op basis van het assessment van de landschappelijke, aardkundige, historische en archeologische data voor het onderzoeksgebied kan worden gesteld dat een dataset is gegenereerd, die toelaat om het archeologisch kennispotentieel ervan te bepalen. Deze data zijn objectief: mits het toepassen van eenzelfde onderzoeksmethode met dezelfde parameters moet een onderzoeker tot eenzelfde dataset en besluit komen. Men kan zich uiteindelijk afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

De bureaustudie heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied zich op de overgang van de Rug van Hooglede-Gitsberg in het noorden en de vallei van de Mandel en haar zijrivieren in het zuiden bevindt. Er is aldus sprake van een vrij gunstig gelegen positie in het landschap in de nabijheid van verschillende beken en rivieren. Dit dient te worden genuanceerd met het feit dat het onderzoeksgebied plaatselijk in een lager en natter deel van het landschap ligt¹, waarbij de bestaande gracht in het noorden van het onderzoeksgebied een duidelijke drainerende functie heeft.

De aardkundige data wijzen op een situatie waarbij de top van de Pleistocene afzettingen aan de oppervlakte aanwezig was op het einde van het Pleistoceen en aan het begin van het Holoceen. Dit betekent dat de sporen van de eerste bewoners van het gebied, na de laatste ijstijd, zich vlak aan de oppervlakte zouden moeten bevinden. Er zijn immers geen aanwijzingen voor afgedekte paleo-horizonten. Indien de resten van deze eerste bewoning door bodemvorming zowel in de oppervlakte als in de diepte in dit quartaire sediment zouden zijn verplaatst, zouden deze bewaard kunnen zijn, ware het niet dat er sprake is van een bodem waarbij de bovenste laag van de laat-Pleistocene sedimenten in de bouwvoor is opgenomen en dus is verstoord. Men kan binnen het onderzoeksgebied op dieper niveau een matig natte tot matig natte zandleembodem met een verbrokkelde textuur B-horizont verwachten. Dit kon tijdens de prospectie met ingreep in de bodem bevestigd worden, waarbij een droge² leembodem werd aangetroffen met een duidelijke Bt-horizont die plaatselijk verbrokkeld is. De bodemopbouw is vrij uniform doorheen het gebied en duidt enkel op een bewaring van grondsporen.

Op basis van de algemene historische gegevens kan worden gesteld dat het onderzoeksgebied ten minste sinds het einde van de 18^e eeuw en dit tot op heden voor het grootste deel in gebruik is als landbouw-/grasland. In de zuidwestelijke hoek was sprake van bebouwing, waarbij het gaat om twee parallel gelegen gebouwen die haaks op de Honzebroekstraat georiënteerd waren. Het noordelijke gebouw was een woonhuis met stallen aan de oostzijde. Het zuidelijk gelegen gebouw bestond uitsluitend uit stallen. Het tussenliggende gedeelte was verhard en het geheel was omringd door enkele bomen en struiken. Enerzijds heeft deze bestaande bebouwing en verharding (en de recente afbraak ervan) een sterke impact op het eventueel aanwezige erfgoed met zich meegebracht, anderzijds kon op basis van het gekende gebruik als landbouwgrond van de heden onbebouwde delen van het onderzoeksgebied een mogelijke bewaring van eventueel archeologisch erfgoed voorzien worden. Bijgevolg was de bewaring van sporensites (grondsporen) in theorie nog mogelijk. Op basis van de historische data was het echter niet mogelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sites binnen het onderzoeksgebied definitief aan te tonen of uit te sluiten. Er was duidelijk sprake van bewoning vanaf het midden van de 18^e eeuw, maar wat betreft oudere archeologische sites, biedt het kaartenmateriaal geen antwoord. Bovendien duidt

¹ Met dank aan Willem Hantson voor de inzichten.

² Augustus is een maand die gekenmerkt wordt door lage grondwaterstanden.

het historische landgebruik niet in deze of gene richting wat betreft de bewaring van archeologische sites.

Wat deze grondsporen betreft kon men stellen dat de bestaande archeologische data er op wijzen dat er een grote kans was op het aantreffen van kolenbranderskuilen uit de Romeinse tijd. Daarnaast was er ook een reële kans op het aantreffen van nederzettingssporen uit diezelfde periode, zoals ook aangetroffen ten zuidwesten en ten noordoosten van het onderzoeksgebied. Ook uit de volle Middeleeuwen konden nederzettingssporen worden verwacht, naar analogie met de aangetroffen sporen ten oosten van het onderzoeksgebied. Greppels die verband houden met landindeling vanaf de late Middeleeuwen konden eveneens met zekerheid worden verwacht. Daarnaast bestond ook een reële kans op het aantreffen van sporen uit de 18^e eeuw, met name restanten van militaire kampementen (Slag bij Hooglede), alsook uit de 20e eeuw, meer bepaald ten tijde van het bevrijdingsoffensief in 1918. Tot slot konden sporen uit andere periodes natuurlijk niet uitgesloten worden. Tijdens de daarop volgende prospectie met ingreep in de bodem werd met zekerheid één kolenbranderskuil (vermoedelijk uit de inheems-Romeinse periode) aangetroffen, alsook een aantal verspreide sporen die aan het bevrijdingsoffensief van 1918 kunnen worden verbonden. Naast een landindelingssysteem dat reeds sinds de 18e eeuw in gebruik was, werden geen relevante archeologische sporen aangetroffen.

5.1.3 Waardering van de archeologische site

12

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten van het uitgevoerde vooronderzoek kan worden gesteld dat:

1. er in de bodemkaart en de bestaande aardkundige data geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van afgedekte oude maaiveldniveaus binnen het projectgebied: de antropogene horizonten (ploegvoor) liggen immers rechtstreeks op de Pleistocene sedimenten ! Dit wordt tevens bevestigd door de reeds uitgevoerde archeologische (voor)onderzoeken in de onmiddellijke omgeving van het onderzoeksgebied.
2. er bijgevolg geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van begraven paleo-bodems (door Holocene processen afgedekte niveaus of B-horizonten, ...), waardoor er geen kans is op het aantreffen van steentijdartefactensites (uit de overgang van het laat-Pleistoceen naar het Holoceen, bijvoorbeeld Mesolithische sites).
3. uit het historische kaartenmateriaal blijkt dat het onderzoeksgebied ten minste vanaf de 18^e eeuw bestaat uit akkerland waarbij in de zuidwestelijke hoek sprake is van een hoevecomplex met twee losstaande bestanddelen dat tot in oktober 2019 aanwezig was.
4. op basis van de archeologische data kon een verwachting worden opgemaakt voor sites uit de Romeinse periode, de volle en late Middeleeuwen, de 18^e eeuw en de Eerste Wereldoorlog. Sporensites van andere archeologische en historische periodes konden echter niet worden

uitgesloten. Deze verwachting werd tijdens de prospectie met ingreep in de bodem gedeeltelijk ingelost, waarbij inderdaad een kolenbranderskuil en sporen uit de Eerste Wereldoorlog werden aangetroffen.

De aangetroffen kolenbranderskuil is conform het advies van de lokale IOED RADAR en het AOE volledig stratigrafisch onderzocht en bemonsterd met het oog op toekomstig synthese-onderzoek naar het fenomeen van inheems-Romeinse kolenbranderskuilen.

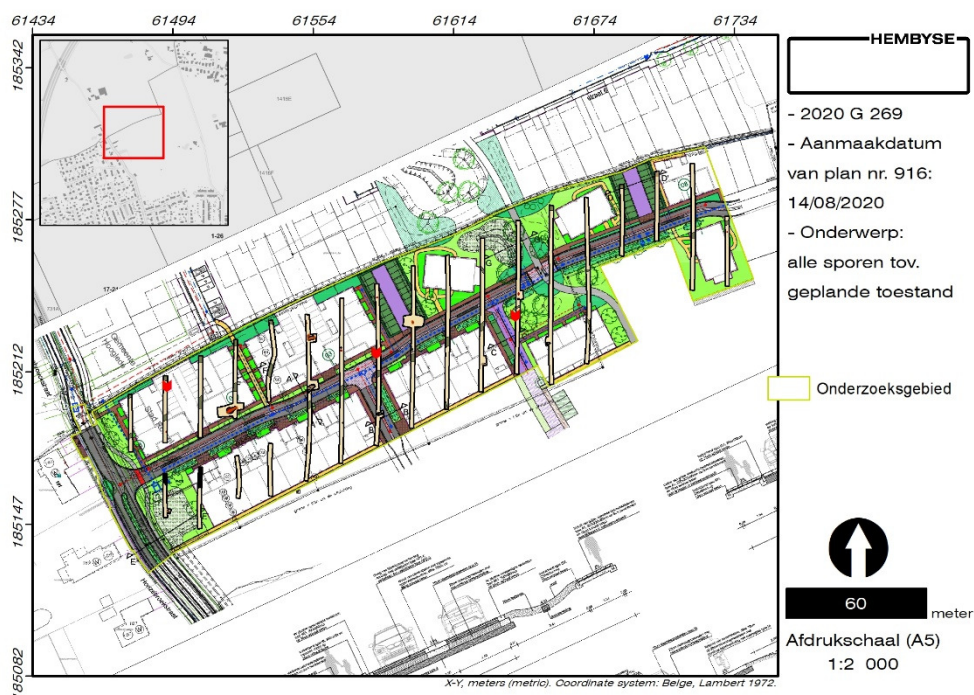
5. de geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied behelzen in eerste instantie het aanleggen van een wegenis en nutsvoorzieningen, met als doel het uitbouwen van een complex van woningen, dat kadert in de volledige en dichte bebouwing van het gebied tot aan de R32.

Op basis van de bestaande dataset kan dus worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied geen archeologische sites aanwezig zijn die een substantiële archeologische kenniswinst kunnen opleveren.

5.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het onderzoeksgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken op het bodemarchief in eerste instantie bestaat uit het aanleggen van de wegenis voor de geplande verkaveling, inclusief nutsvoorzieningen, parkeer- en groenzones. De uiteindelijke werkzaamheden behelzen het inplanten van de verkaveling, waardoor van een integrale verstorning van het terrein dient te worden uitgegaan.

13

Figuur 3. Alle sleuven en sporen ten opzichte van de geplande toestand.

Op basis van de ingezamelde data uit de prospectie met ingreep in de bodem blijkt dat deze integrale verstoring van het bodemarchief geen substantieel verlies aan archeologische kennis tot gevolg heeft.

5.2 Vervolgtraject

5.2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Tijdens het bureauonderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die daarvoor het onderliggend kader hadden gevormd. Ook in het kader van de daarop volgende prospectie met ingreep in de bodem kon een aantal onderzoeksvragen gesteld en beantwoord worden.

BUREAUONDERZOEK:

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

De beschikbare gegevens wijzen op een éénduidige stratigrafische situatie ("site zonder complexe verticale stratigrafie") waarbij de ondergrond is opgebouwd uit sedimenten uit het laat-Pleistoceen (Weichsel). De bestaande landschappelijke en geologische bronnen wijzen dus op een mogelijke bewaring van sporensites die onder de huidige teelaarde bewaard kunnen zijn. Steentijdartefactsites worden niet verwacht. Dit ligt tevens in lijn met alle voorgaande (recente !) archeologische onderzoeken in de nabijheid.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

De bestaande historische bronnen wijzen op het feit dat het onderzoeksgebied ten minste sinds het einde van de 18^e eeuw in gebruik was als landbouwgrond, met bewoning in de zuidwestelijke hoek. Archeologische data vullen het verwachtingspatroon voor de oudere periodes aan: er bestond een grote kans op het aantreffen van sporen van houtskoolproductie uit de Romeinse tijd en sporen van landindeling uit de Middeleeuwen. Tevens was er een reële kans op het aantreffen van nederzettingssporen uit de Romeinse tijd en de volle Middeleeuwen, sporen uit de 18^e eeuw en de Eerste Wereldoorlog.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*

De geplande werken behelzen de aanleg van een wegenis met nutsvoorzieningen doorheen het onderzoeksgebied, die zal gevolgd worden door de bebouwing van het gebied, i.e. een integrale verstoring van het eventueel aanwezige bodemarchief.

- *Is verder (uitgesteld) vooronderzoek of onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Aangezien de aanwezigheid van archeologische grondsporen en structuren niet kon worden uitgesloten, was een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven noodzakelijk.

PROEFSLEUVENONDERZOEK

- *Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied sporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?*

Binnen het onderzoeksgebied is sprake van één inheems-Romeinse kolenbranderskuil en een tijdens het Interbellum opgevulde bomkrater uit 1918.

- *Wat is de aard, bewaringstoestand en kennispotentieel van deze sporen?*

Het zijn sporen van ambachtelijke en militaire activiteiten. Deze zijn relatief goed bewaard, het kennispotentieel van deze sporen is al tijdens de prospectie met ingreep in de bodem benut.

- *Wat is de densiteit en hun verspreiding?*

De sporen bevinden zich centraal in het onderzoeksgebied en zonder een duidelijke spreiding. De densiteit aan sporen is laag. Wat betreft de kolenbranderskuil kan worden gesteld dat deze deel uitmaakt van een cluster die zich hoofdzakelijk ten noorden en ten noordoosten van het onderzoeksgebied concentreert en een duidelijke afname in densiteit vertoont naarmate men dichterbij het huidige onderzoeksgebied komt. Wat betreft de sporen uit de oorlogshandelingen van 1918 kan worden gesteld dat deze vrij breed gespreid zijn, het gaat vooral om bomkraters, waarbij de spreiding en densiteit gebaseerd is op zeer variabele (en grotendeels onbekende) parameters zoals het doelwit zelf, de staat van de artilleriestukken, de duur van het gevecht, enz. Eén bomkrater is hergebruikt als afvaldump.

- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

De grondsporen kunnen, zoals vermeld, vermoedelijk in de inheems-Romeinse periode gedateerd worden, alsook de 18e eeuw (landindeling) en het bevrijdingsoffensief van 1918.

- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

De kolenbranderskuil maakt deel uit van een groter ambachtelijk landschap. Het 18e-eeuwse systeem van landindeling maakte deel uit van het -reeds grotendeels verdwenen- agrarische landschap dat waarschijnlijk een basis had in de late Middeleeuwen en na 1918 de vorm had aangenomen die in de traditionele landschappenkaart beschreven wordt. Dit landschap is onder de bebouwingsdruk van de afgelopen 40 jaar zo goed als volledig vernietigd. De sporen uit 1918 maken deel uit van een bewegingsoorlog, waarvan de sporen zich over de hele frontstreek uitstrekken.

- *Kunnen de aangetroffen sporen verbonden worden aan de reeds gekende archeologische waarden uit de nabije omgeving?*

De aangetroffen sporen sluiten naadloos aan bij de gekende archeologische sporen, structuren en landschappen in de directe nabijheid.

- *Wat is de impact van de geplande bouwwerken op deze sporen?*

De geplande bouwwerken impliceren een volledige verstoring van het bodemarchief en de sporen. Het archeologisch kennispotentieel van deze sporen is al tijdens de prospectie met ingreep in de bodem benut en dus ex situ bewaard.

- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap en de bodem ?*

De lage densiteit van sporen heeft vermoedelijk te maken met de lokaal lagere ligging in het landschap, waarbij dit deel van het landschap minder aantrekkelijk of bruikbaar was voor de mens in het verleden.

- *Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied ?*

Zoals reeds vermeld is het archeologisch kennispotentieel van de aangetroffen sporen al tijdens de prospectie met ingreep in de bodem benut en dus ex situ bewaard. Verder onderzoek op de site is niet noodzakelijk.

- *Welke methodologische lessen kunnen uit het onderzoek worden getrokken en hoe is dit van toepassing op toekomstig onderzoek in de regio ?*

De prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven is tot op heden de meest efficiënte methode om duidelijkheid te scheppen over de bewaring van het bodemarchief en meer specifiek de aan- of afwezigheid van archeologische sporen, sites en sporenclusters. Voor het onderzoek naar structuren zoals kolenbranderskuilen en loopgraven dient er echter meer onderzoek te worden verricht naar geofysische opsporingsmethodes. In 2019 is door Hembyse Archeologie en 360Survey een test ondernomen op de site Wichelen-Meerbos, met als doel het vaststellen van een geofysisch signaal van (uit de prospectie gekende) inheems-Romeinse crematiegraven. Uit deze test bleek dat de magnetische waarde van de crematiegraven te weinig contrast vertoonde met de omliggende sedimenten. Geplande tests op de sites Zwevegem-Moen (baksteenooven) en Ichtegem-Moerdijkstraat (grachten en paalkuilen uit de 13^e-14^e eeuw) konden niet worden uitgevoerd, omwille van een beperkte medewerking van de betrokken initiatiefnemers. Het is dus zinvol en noodzakelijk om de geofysische methodes inzake de opsporing van archeologische sporen en structuren te blijven testen en te ontwikkelen, met als doel een meer efficiënte en correcte opsporing van archeologische sites.

5.2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele

methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject werd een bureauonderzoek en een prospectie met ingreep in de bodem (proefsleuvenonderzoek) uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Op basis van het huidige bureauonderzoek is de kans op het aantreffen van aanvullende informatie over het onderzoeksgebied zeer klein.
Geofysisch onderzoek	JA	ONB	NEE	NEE	Het opsporen van kolenbranderskuilen, greppelsystemen en loopgraven is theoretisch gezien mogelijk, maar meer R&D om dit tot een toepasbare methode te vormen is noodzakelijk..
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	Kan aanwijzingen bieden voor de aanwezigheid van een archeologische site, maar biedt hierover geen uitsluit.
Landschappelijke boringen	JA	NEE	NEE	NEE	De beschikbare aardkundige data bieden voldoende informatie om een inschatting van de bodemopbouw en de eventuele bewaring van paleo-horizonten te maken.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	JA	NEE	NEE	NEE	Er zijn aardkundige indicatoren dat de kans op het aantreffen van steentijdartefactsites zo goed als onbestaand is.
Proefsleuven	JA	JA	NEE	NEE	Is uitgevoerd.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie en de reeds uitgevoerde onderzoeken, kan gesteld worden dat er geen verdere maatregelen in het archeologietraject dienen te worden genomen. Vanaf de oplevering van de archeologienota zijn de randvoorwaarden (zie verder) van toepassing).

5.2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Op basis van de kennis van de geplande werken is een behoud in situ van het bodemarchief niet mogelijk. Binnen het te ontwikkelen gedeelte van het onderzoeksgebied zal het bodemarchief door de geplande werken immers volledig verstoord worden, waardoor strikt gezien een behoud van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk is. Het kennispotentieel van een aantal

sporen is reeds ex situ bewaard. Verder natuurwetenschappelijk onderzoek, in de vorm van anthracologisch onderzoek en ¹⁴C-dateringsonderzoek, op nog niet gedateerde stalen uit de ruime regio kan in de toekomst mogelijk wel een dieper inzicht op dit regionaal fenomeen geven.³

Gezien het feit echter dat de ingezamelde data dus aangetoond hebben dat er binnen het onderzoeksgebied geen sporen en structuren met een duidelijk potentieel tot substantiële archeologische kenniswinst meer aanwezig zijn, worden verdere maatregelen niet noodzakelijk geacht. De werken hebben dus geen impact op het bredere archeologisch kennispotentieel in Vlaanderen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

5.2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, heel erg klein is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

³ Van Nuffel & Hoorne, 2017.

6 Bibliografie

6.1 Naslagwerken

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019: *Egem* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/16115> (geraadpleegd op 25 oktober 2019).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019: *Gitsestraat* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/1351> (geraadpleegd op 19 november 2019).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019: *Roeselare* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13730> (geraadpleegd op 11 oktober 2019).

Agentschap Onroerend Erfgoed 2019: *Roeselare* [online], <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas/13730> (geraadpleegd op 15 oktober 2019).

Antrop M., 2002. *Traditionele landschappen van het Vlaamse Gewest, Versie 6.1*, opgemaakt door de Vakgroep Geografie van de UGent.

19

Beke F. & van den Dorpel A.C., 2017. *Houtskoolmeilers en het landschap in de Romeinse tijd. Archeologische opgraving te Hooglede 'Honzebrouckstraat'. Ruben Willaert bvba Rapport 111*, Brugge.

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

De Groote K., 2008. *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen*, in: Relicta Monografieën 1, VIOE, Brussel.

De Moor G., 1997. *Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, Kaartblad 21 Tielt*, Gent.

Demoen D. & Fredrick K., 2017. *Archeologische prospectie met ingreep in de bodem Roeselare – Honzebroekstraat*, BAAC Vlaanderen Rapport 357, Gent.

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Vanhercke J. e.a., 2018. *Honzebrouckstraat II (Hooglede, West-Vlaanderen), Nota vooronderzoek met ingreep in de bodem (Fase 1)*, Brugge.

Vanhoutte C., 2017. *Verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek Roeselare Gitsestraat (prov. West-Vlaanderen)*, Ingelmunster.

Vanhoutte C., 2018. *Verslag van Resultaten Natuurwetenschappelijk Onderzoek, Roeselare Honzebroekstraat (prov. West-Vlaanderen)*, Ingelmunster.

Van Nuffel J. & Hoorne J., 2017. *Houtskoolmeilers langs de Pildersweg in Roeselare*. (ongenummerd DL&H nota van vooronderzoek), Adegem.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Wetter S. & Thomas H., 2019. *ARCHEOLOGIERAPPORT HONZEBROUCKSTRAAT HOOGLEDE*, (onuitgegeven archeologierapport) ADEDE Archeologisch Rapport 449, Gent.

20

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Verdegem S. & Van Goidsenhoven W., 2017. *Archeologisch vooronderzoek Hooglede, Honzebrouckstraat*, Ruben Willaert Rapport 97, Brugge.

VMM, 2008. *Grondwater in Vlaanderen: het Centraal Vlaams Systeem*, Vlaamse Milieumaatschappij, Aalst.

Wydooghe B., (uitgavedatum onbekend). *Oorlogsgruwel in de Mandelstreek. Over dader- en slachtofferschap op Schuwe Maandag*, www.viertienachtien.be.

6.2 Online bronnen

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

<https://geoplannen.omgeving.vlaanderen.be/roviewer/?t=7&m=1&category=2>

www.geologievannederland.nl

7 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de topografische kaart en de kadasterkaart.....	6
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de erkende IOED's en het Onroerenderfgoeddepot. Onder: situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de werkgebieden van het AOE.	9
Figuur 3. Alle sleuven en sporen ten opzichte van de geplande toestand.....	13

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bv.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

